tinget virkelig respekteres, saa at den virkelig bliver lige og almindelig.

Men dermed ere jo ikke alle Vanskeligheder ved en Grundlovsforandring bortryddede. Det er kun de første, præliminære Vanskeligheder, der her bortryddes, og jeg tror, at jeg har bidraget til at bortrydde dem ved denne Erklæring. Men mange andre Vanskeligheder staa tilbage. Saa kommer Indholdet af Grundlovsforandringen. De Dagsordener, som ere stillede af Ordføreren for Flertallet og af Højre, dette Højre, som i denne Sag maa formodes at repræsentere et Flertal eller i alt Fald et betydeligt Parti i det andet Ting, vise jo den store Vanskelighed ved en Grundlovsforandring. Saa snart man begynder at tale om en Grundlovsforandring, melder den Vanskelighed sig, der ligger i den forskellige Opfattelse af, i hvilken Retning Grundlovsforandringen skal gaa. Det ærede Medlem siger som Flertallets Ordfører i dette Ting: Enmandskredse og et bestemt fastsat Kredsantal; Højre siger det stik modsatte: Store Amts- eller Provinskredse og Forholdstalsvalg. Altsaa, her rejser der sig straks modsatte, stik modsatte Anskuelser, der skulle bringes under een Hat, naar vi skulle til en Grundlovsforandring. Vi skulle have begge Tings Samtykke, vi skulle have det to Gange, før og efter et Valg til hele Rigsdagen. Her rejser der sig store Vanskeligheder. Konseilspræsidenten talte om Vanskelighederne ved den Vej, vi have foreslaaet. Hvor ere de ikke for Smaasten at regne i Sammenligning med de Klipper, der optaarne sig paa den Vej, som Konseilspræsidenten vil gaa! Jeg ønsker ham Lykke til at overvinde disse Vanskeligheder, for hvis Størrelse vi aldeles ikke kunne eller tør være blinde.

Den højtærede Konseilspræsident gik desværre ikke ind paa mine bestemte Spørgsmaal om, naar vi kunne faa en Grundlovsændring, undtagen for saa vidt han opstillede en Betingelse, som i alt Fald skulde være opfyldt, nemlig den, jeg nu har omtalt. I øvrigt vilde han ikke nævne noget Tidspunkt, og han vilde heller ikke nævne, hvorledes Grundlovsforandringen skulde gennemføres. Han vilde ikke ind paa Spørgsmaalet om Landstinget og dermed de kongevalgtes Opløselighed. Nu er — jeg gentager, hvad jeg sagde i Gaar — et Løfte om en Grundlovsforandring os lidet værd, det betyder i Virkeligheden, at Sagen skydes ud i det blaa, naar man ikke angiver, naar og hvorledes, Tidspunktet og Fremgangsmaaden. Hvis man gør det, bliver et Løfte om en Grundlovsforandring os meget værd, men gør man det ikke, betyder det i Virkeligheden, at Befolkningen spises af med Løfter, med Veksler paa Fremtiden, der maaske ere uindløselige — om de ere indløselige, ved i alt Fald ingen. Nu er det ikke rigtigt af et parlamentarisk Ministerium under parlamentariske Tilstande at spise Befolkningen af med saadanne løse Bemærkninger, med ubestemte Fremtidsløfter. Vi skulle have fuld Tillid, siges der, men fuld Tillid opnaar Regeringen ikke uden ved selv at vise Befolkningen fuld Tillid — d. v. s. ved at kundgøre sine Planer, sine Meninger, sit Program for Befolkningen. Tillid er gensidig, viser man ikke Tillid fra oven, kan man heller ikke forlange den fra neden. Det er netop det ulykkelige, at vi faa for lidt at vide. Den højtærede Konseilspræsident sagde med Hensyn til Spørgsmaalet om de kongevalgtes Opløsning, at dette Spørgsmaal, som han ikke troede vilde volde saa store Vanskeligheder, vilde til sin Tid blive afgjort i Statsraadet. Det Svar kan Befolkningen ikke være tilfreds med. Befolkningen vil vide Konseilspræsidentens og Ministeriets Mening om den Ting, ellers vises der ikke Befolkningen Tillid. Da der er Tale om en Grundlovsforandring, og da den hænger saa nøje sammen med det Spørgsmaal: hvorledes Regeringen vil stille sig til de kongevalgtes Opløsning, thi uden at dette Spørgsmaal afgøres, kan Regeringen slet ikke skride til en Grundlovsforandring — da altsaa dette Spørgsmaal virkelig er blevet brændende, fordi Regeringen selv siger: Grundlovsforandring, og i alt Fald giver det Udseende af, at den skal ske i en nogenlunde nær Fremtid, er det ikke længere et Spørgsmaal for en akademisk Debat; men det er nu blevet et brændende politisk Døgnspørgsmaal.

Under disse Omstændigheder kan Befolkningen ikke finde sig i at spises af med en Anvisning paa, at det skal blive afgjort i Statsraadet til sin Tid. Befolkningen maa vide Ministeriets Mening, dets Program i dette Øjeblik i denne Sag. Desuden kan der overhovedet være delte Meninger derom? (*Martin Madsen:* Ja.) Ja, fra et Højrestandpunkt, men man skulde ellers ikke tro det. Thi Justitsministeren, som, det vil det ærede Medlem sikkert indrømme, utvivlsomt spiller en fremtrædende Rolle i dette Ministerium, har taget Standpunkt til Spørgsmaalet ved sin Tale i Klosterskoven 2den Pinsedag 1902. Og det er ikke blot ham, der har taget Standpunkt til Sagen.